

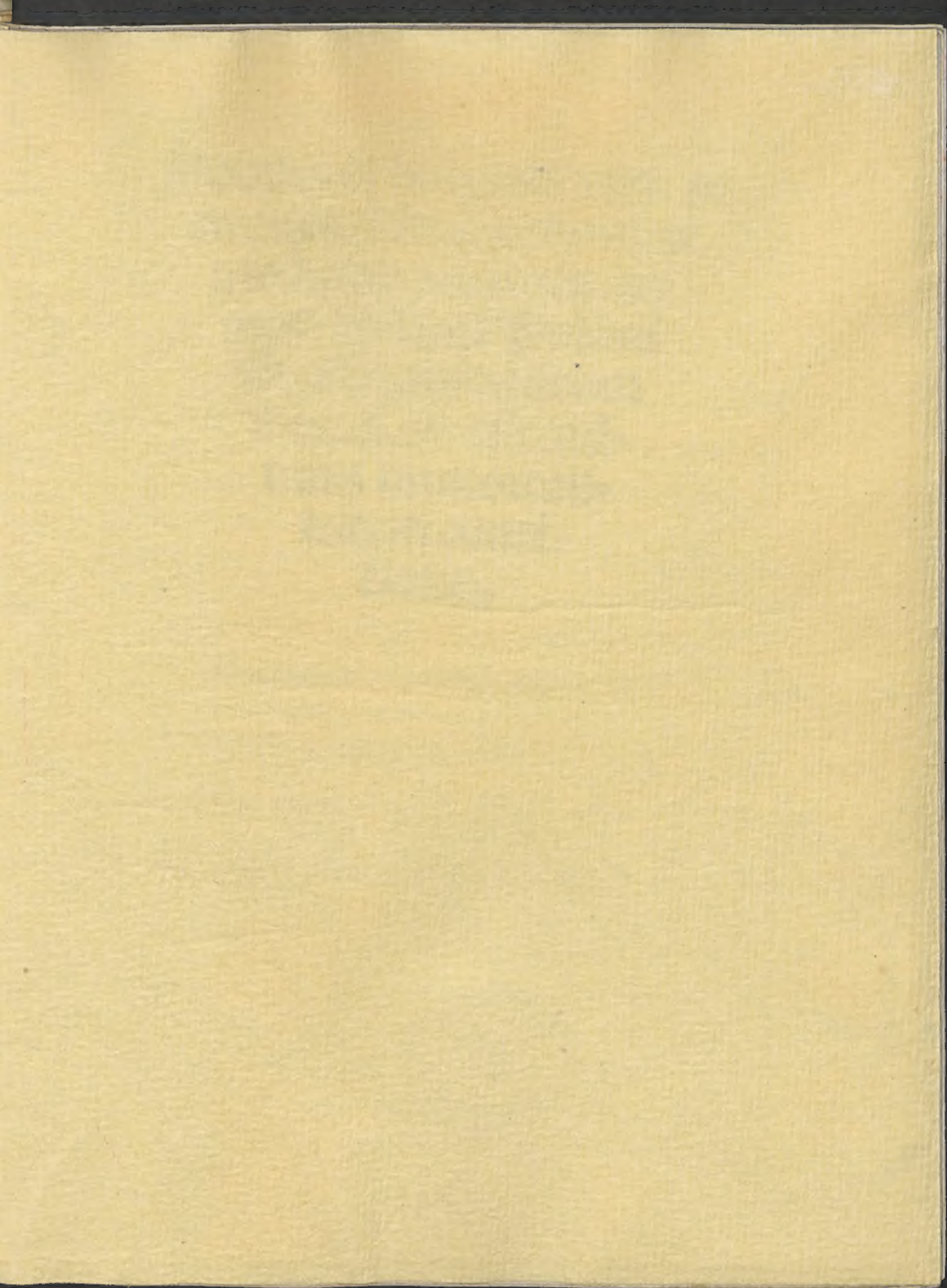
XVI 3455

BIBLIOTEKA

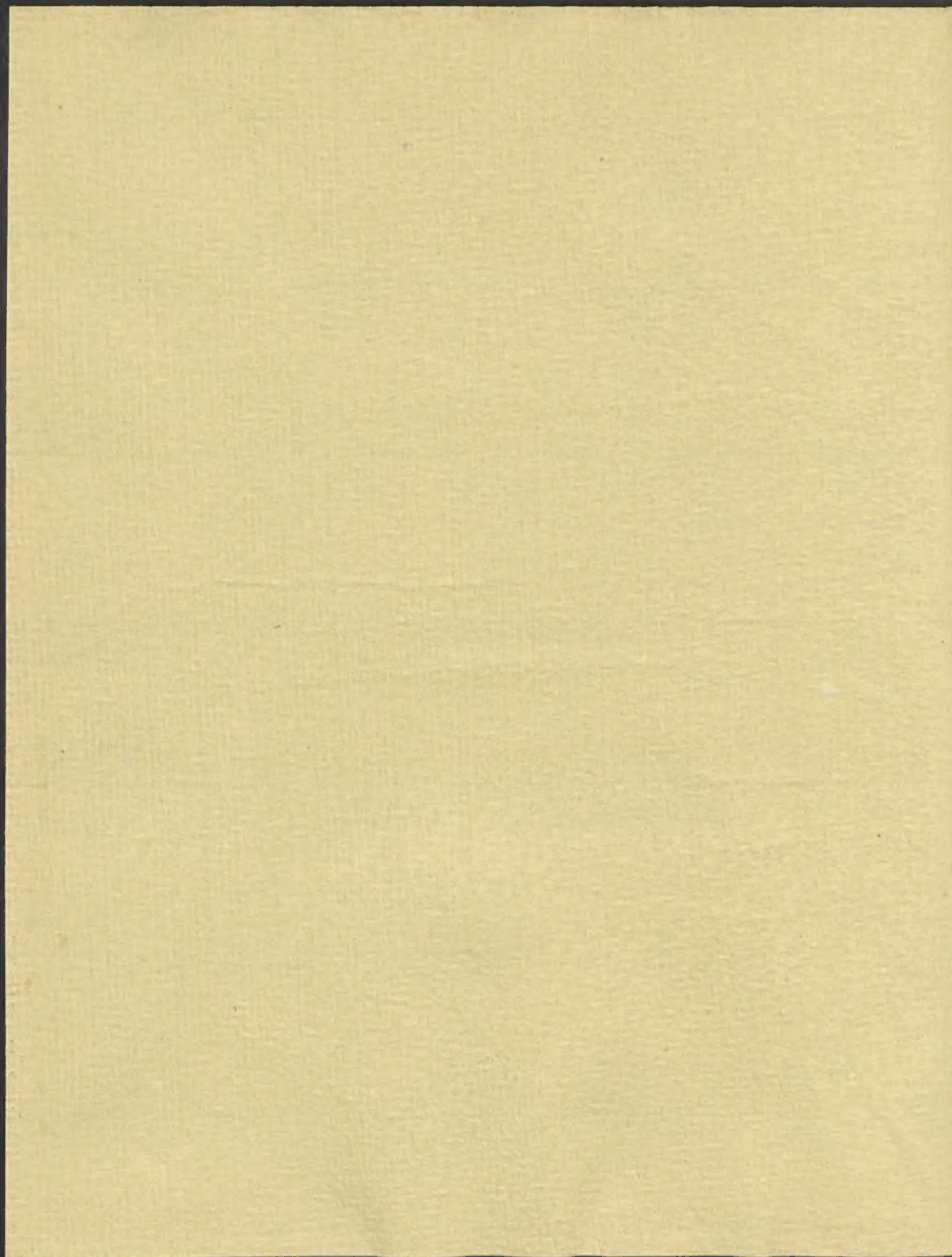
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

XVI

3455

8

**Nobilis et insignis viri. ac
excellētissimi artium ac
medicīne doctoris. do
mini Adamī Poloni
Dialogus de quatuor
statuū. ob assequē
dam immortalī
tatem contē
tione.**

Nunquam a me visus est hic liber. Scio
esse Adamum celeberrimum et moris est dicere de
epistola ad Regine Helenam quae illam fecerit
ut daretur a suo officio Medicorum. Ringentes
sua aula adiceret. De hoc Adamo Pater Helenae
conquestus est in epistola ad Sigismundum
Primum. Haller Episcopus mandavit etiam
locum inscriptionis tuae est designatus.

Matthias Dreutius Episcopus
Premisliensis. ac regni Polonie
Cicecancellarius. eximio ac eru-
ditissimo viro domino Ade de
Bochen. medicine pffessori regio
phisico. Salutem D.

Libellum Dialogon Apologice concer-
tantem. a te cōtextum reuidentum atq;
recēsendum a me. censurę meę plurimū
tribuens. ad me misisti. in quo edendo
vsus es singularis ingenij quadam noua. et in-
usitata adinventionē. quę etiam facile meum iu-
diciū: quod in me mediocre esse perspicio. ante-
cellit. ita vt oratorem eloquij suauitate attingas.
et philosophū subtilitate arguta assecutus sis.
Editione eius dyalogi precul dubio magnā glo-
riam tibi vēdicabis. Quippe adeo naturaliter. et
pprie cuiuslibet eorum statui suam cōditionem accō-
modas. vt facile ad veram. ac dignam omnium
laudem. tuū cōceptū deducas. sed qđ mihi ceui iā-
prudē maxime in altissimis reb⁹ disputator subtilis
expedit⁹ atq; ingenio acerrimus copert⁹ existas.
Latiaq; laude approbatus. vt sepius herbam ex si-
mili palestra meruerit. quod huic dyalogo edēdo
tanq; excitatiunculis extemporantijs sensu apro-
priato satisfecisti. Tibi igitur. ob hanc seturā tuo

ingenio excubata[m], et eleganter ordinata[m] gratu-
lor. mihi vero gaudeo nameadem tibi summi?
deco[r]erit, et susurrone[n]tes nōnunq[ue] obtreccante[s]
Inuidia quod nihil tale sciunt rumpet. Adibi vo.
aliquid laudis auspicabitur iudicio cēs[ur]e meę cō-
missa Siquid itaq[ue] nā in me ingenij atq[ue] doctrine
insuit. Si quid experientia rerum iudicij tribuit.
Si quid pretereā ab industria cōmodinact[us] sum
hoc feram (citra omnem adulationem) de tua hac
fētura iudicium, quod tua ingens, et dudum lau-
data litteratura promeruit. Et omni rubore de-
posito alacer dialogi libellum in lucem emittas.
Eumq[ue] si lubet, sacre Regie Maiestati: q[ui]n oēs
status aciem mirandam in cōferēdo p[re]ferre cō-
suevit, dedices et deuoueasq[ue], habiturus nō solū
Decenatem, sed etiā aduersus inuidos patronū
sed ne distuleris, ne cupide ate libellū expectātes
tuam negligentiam accusent. Vale ex Trochi.
Tercio decimo Kalendas Octobrij, AD. B. vij.
Anno salutis.

Dyalogus Adami

Poloniartiū. et medicine docto-
ris Serenissimi dñi Sigismūdi
Regis polonie medici. de quatuor
statibus immortalitatē assequi con-
tendentibus. ad Serenissimū ac
illustrissimū principem. dominū
Sigismundum. regem polonie
Magnū ducem Lithuanie
Feliciter incipit.

Si quidē Serenissime Rex
pleriq; mortaliū viuacissima
ingenia natura ingeniscente
possideant. sed illa ab dīto ser-
uari solita q̄etis scrinio. torpet
temum squalore munus hoc
diuinū vitiligineq; marcescit
suppressum. quādo q̄s gym-
nastico non repastinauerit vsu. Nam excitatioꝝ
vegetioꝝq; familiari litteraz cōsuetudine semp
et continuo redduntur. Ita quoq; meum tamen si
algidum exigueq; ex genitura sortis. cepi tamē ex
citationibꝝ p̄exercitare studijs. vt sic flāmineis
fauillis. nouos instupido suscitem ignes. et tāq;

ex duro silice. ludus is litterarum scintillas emi-
cantes excutiat. commutetq; naturā in eo gelidā
vt niueus hic algos. ignem sapiat literarū. et nūc
prunicias cum eo indigesto animat⁹. musis sacri-
ficare cepi. Cēpi quidem onus meam (vt cernitur)
longe excedens potentiam. quum sciam me inter
dyalogos interloquētes. diminutiozē obtinuisse
sortem tamen quandoq; inter olores modulāres
anserem obstrepere licet. Non deerunt certum ē.
meis elucubratoribus censores consumatissimi
quorū ego in hīs ingenuo. has meas lubens su-
bicio castigationi ineptias. Summodo animo e-
mendandi grato in me fecerint. vbi sinistro nil ef-
ficiāt. Contineant illi se ab onere cēsozio. maneāt
meq; queso vigilie saluē. Si male vel bene per me
condite. semper mihi immortalitatē relicturē. Et
propterea tutiores sint. premonitus pensitāti mihi.
cui patrono litterarum studijs p̄cipuo amatori et
sapientiē cultori. Nunc meum ad lucernas euigi-
latum dyalogum p̄mittere debeam. Nunc illucq;
queritanti. tua Serenissime Rex virtute p̄specta
et singulari in bonas affectu artes. quando has
quoq; summo nixu colis. et illarū cultores in ma-
gno apud te reponis precio. Excepta igitur tua se-
renissima dominatione. inueni neminem. qui cum
meliori gratia exciperet. Et si quid nō cōsumato
meo ingenio editum foret. defectus facilius casti-
garer. et cum intimiore affectu (optimi more iudi-
cis) religeret. liberiusq; in minacem turbam cen-

forum fungi apologia posset. Patrocinaberis p̄fecto tue litterarum gemitu. que qūuis per me (curia tua splendidissima comitante) veluti noua proles in lucem prodita sit. sub te mecenate. si mō parum diserto maroni mecenate offerre te velis. Nam ijs munera talia comendari solita. qui ealiberali acceptent animo mecenate. et ingenij sublimitate vigeant. et litterarum doctarū obseruatores visi digni sint. passimq; reputētur. qualem scio Serenissimam. B. T. que ob id rutes nō populares. vltra fastigiū omniū p̄cedit. apud oēs p̄locata sit. et que toto sub celo te magnificiunt. et euehunt. nō moriturumq; nomē tibi Illustrissime princeps pariūt. quas ita familiares singulicernunt. vt eas a lactante pectore exutas credāt. videanturq; iam tibi in famulatu esse. magno exemplo. quando hoc publicum est. vt versari te in vniuersis eruditissimoz semp representent. quibus magno desiderio cōuiuis. et eozū interlocutorijs sermonibus oblectaris. Et ego qūuis ad partem minutior inter litteratiores sum. sedulius tamen prandia conuiua tuo colloquio eruditioze peregi simul cibus. et doctis litteris refectus. totiensq; docto tuo vexatus affatu. vt mea philosophico capta mens sit furore. dyalogice codendę seriei. libellum hūc impressit elaborare animo studioso et meam certe paci indulgentē musam et somniferam certare cum litteris excitauit. que iā pridē medicine questuose horas omnes impenderat.

succissius tñ huic dyalogo accommodando. qui
 potius tuus sit. q̃ meus. meis siquidem vigilijs
 elucubratus. sed tu iter. et modum ingenio dispu-
 tationibus eruditis indicasti. Hoc proinde Se-
 renissime Rex a me ministro tuo exiguum recēis
 munus ingenij. gratus libensq; excipias. Quod
 natura studium concessere. quoniam opes rotare
 nō possideo fortune. Locupletiores te gemmis.
 auroq; decoratis honorent muneribus. Ego re-
 uera. si vellem. domi angusta inopia negat. sed si
 vis. redde me diuorem gratia tua mecenās libe-
 rali. Cui me plurimum commendo Vale
 chastissime Rex. xxij. Augusti. Anno. M.
 D. viij. .ix. Kal. Septēbris.

Argumentum seriem indicans Dyalogi

 Uid velit hic sermo interlocutorius.
 succincte referando indicis particulas
 facile lucida aperta q; erūt singula. hec
 series dyalogici colloquij est. opidoq;
 ad eruditionem recentiuuenta ingenio. efficta p-
 sonarum introductio. Philosophi primum qua-
 tuor proponētis virgē normas. quę mortales in
 promptu immortales reddere possunt. has deno-
 minando. et ortum cuiusq; recensendo philoso-
 phicis. et theologicis citatis considerationibus.
 Succedit ordine Admerua. sapientie dea. a supe-
 ris egrediens. demirando mortalium cōtempla-

tionem aucupandę immortalitatis. et ipsis gra-
tulando. Hortatur et promittit coronam auream
manu delatam. et malum aureum certantibus de
immortalitate. Victorem pro palma triumphi de-
corat. Colloquitur mox coniugalis. et sacer ordi-
nes. certando qui melius ex se immortalitatem e-
derit. Celebs de hinc cum religioso disceptantes
apologias non minutiores. pro suo quisq; statu
afferens. quibus Adaritalis et sacerdotalis collo-
quio se litiganti cōiungunt. Tandem a dijs supe-
ris nuncius cum munere sententię mittit Ader-
curius. Affatur mortales et mineruā. decretoq;
principatum ad iudicat deoz. inter quatuor stat⁹
vni potioris iuris immortalitatis aucupatę. Im-
ponit victori minerua capiti coronam. et malum
aureum manibus iungit tractandum et ferēdum
Componitq; Admercurius litem.

**Philosophus quatuor proponit
Status mundi immortalitatis
aucupande.**

M In hac vita prestantius. nil cōsuma-
rius. et ad pfectionē magis vtile. q̃ vt
quisq; intelligat. quistatus potissime
dirigēde vitę valeat. et q̃ animo cuius-
q; quadā propensione grat⁹ sit. in quo et immor-
talem illā possit olympiam facilius adire vitam
ex qua omnis nostraz rerum pfectio dependet. ⁊

extremus beatissimus consistit finis. Ille querendus comitandusq; est, quando nemo mente stabilis, nemo tranquillus, nisi statu stabilitus. semper enim vasto remigat in equore, qui huius vite conditionem accommodata sibi non delegit, et tanquam normam non observat, querendus obinde ille est, qui et placeat, et ad quem animus deflagret, nam nil fit invito, et repugnante animo. Et si rogas quid sine ordines regulati humane vite: quatuor succurrit mihi depromere. Liber primum coniugalem, in quo vis quedam divina, duos animos comunicabilitate unum reddit, ut quoque corpora duo unus animus in eodem thoro mirabili opificis gratia in illis apertis paradysi campis coniunctus sit, et nullo nisi mortis diuortio: illa communis animorum coniunctio, legitime seperari potest. Sacer secundum obtineat, qui nouissimo mortis testamento nostri opificis et redemptoris, sacro consumere agno, quo pasceus celebrabatur, mira discipulorum adhortatione inuentus, et ipse saluator noster primum tunc exemplo sacri hominis formam accepit. Apostolicam quoque familiaritatem, ut conferant posteris, contulit. Tercium quem celibem appellamus, sanctorum patrum diuina quadam afflata gratia, ingenio et voluntate usurpatum esse, secundum etiam animorum decreta, quisque in eo degit probe, ut quodam innupta virginitatis vitam obseruantes, quidam viduo luctu viuunt, quidam in eo solitudines petunt, et contemplantur, qualem Biogenis vitam fuisse an-

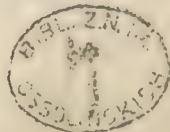
nales mōstrant. Quartus monastica refertus cō
templatiua vita. q̄ religiosus vocari solit⁹ ē. cū
statum diuinum mortalium inuenit ingenium. et
quibusdam legibus iureiurando obstrictum ⁊ il
liberū. soli celesti cōtemplationi vt adhereat de
putatū. Vni hec cōditio magis q̄ plurib⁹ vtilis
Sed quisq; in suo genere vite probe degere pōt.
si utiq; virtutum attinentia obseruauerit.

Minerva egreditur coronam au
ream. ⁊ malum de immortalitate
certantibus deferens. victorem
honoratura. gratulādo. et demi
rando mortalibus

Et q̄ hic terrena negocia di
sparia celestibus essent. cum
utrūq; hoc. Et si mortale sit
humanum cōprehendit inge
nium. cum q̄ sensus sunt. tū
que accedunt. ad monarchie
celestis arcana. vires. ⁊ ope
ram homines impendunt. et

iam magna ex parte metiūtur. res etiam diuinas
abditiores. Si vobis o terreni. mortalis nō esset
cōiuncta vita. Dñs celi ppe pares fuissetis. ita q̄z
deoz iam demollitis pectora. vestra magna stu
diorum impensa. ob inquirenda huius vite ad p
niciem procluiis. exitermitatis accōmadatioꝝa do

cumenta. quibus apte legitimeq; æulternum celi
tabernaculum inhabitare possitis. Euocatis etiā
immortales deos. vt vobis gratulent. et vt vos
demirentur. Dico igitur familiaris vobis Adinerva
adsum. quam passim semper in litterarū vestraz
ludis. tanq; cōmunem tutelarem deā imploratis
refertisq; diuinę sapientię genitricem. vos cōtem
plantes cerno. ⁊ quatuor potissime status caduci
huius seculi propositos accipio. quib⁹ perfectis-
simam deorum cōuiuam celi familiaritatem adire
conamini. Aptre volo intelligam. qui magis dijs
p munere gratus. Vocete quęso. hic coronam. et
malū p triumpho magnę victorię. A me sibi ob-
latum. et dedicatum perpetuo habebit. Jā rogo
vt quisq; suum cōprober. nō vulgaribus causis
deliberatum statum. Et te primum. qui cōnubio
viriis stabili. rogito

Coniugalīs Status

Dea. primum recte prefers. q̄ primus
a summo opifice creat⁹ magna gratia
vt inde mundus successionē. perpetuā
haberet essentiam. Dulce stabilivit cō-
nubium. quando hominem pduxit. mox ei fami-
liarem cōiunxit sodalē. et duos animos. in duob⁹
corporibus vnum reddidit. signo perpetuę ami-
cicię. et p pagationis educēde immortalis. ⁊ vber-
rime. Ad cultum sempiternum magni Iouis nō
diminutum ynq;.

Sacerdotalis Status

Uid hic de origine loquitur coniugali:
tāq̃ ignotus deus foret. quē omnib⁹ añ
ponit qui tamen vix ad secundū accedit
Sacer. nō ignobilis origine ē. et ex solo
dei immortalis officio appellat⁹. quo nō in h̃ mor
tali tñ seculo. Sed p̃inde in regno olympio plas
mator noster funct⁹. magniq̃ sacerdotis nomen
sibi. ppriū ē. nec vnq̃ coniugale tributū deo officiū.

Coniugalis Status

Ecce qđ audio ab homine sapiente. statum hic
suum tribuit deo. et clam dei formam. ⁊ officiū re
presentare putat.

Sacer: Sta.

Ut audisti aprobo. nō animi sentētia. s̃ sacroz
testimonio monumētoz. Nec demirere vir bone
et tu teipm nō negligi. de origine laudare. si sapias

Coniugalis Status

Sz modest⁹ te. nimis em̃ licēciose plura tibi
vendicas.

Sacer: Sta.

A te hercle didici. tuis vñs reddo vices. et qđ
de propagatione perpetuāte geniturarum refers.
mortalis est. et calamitosa. et laborib⁹ obstricta
perpetuis. in diosa sunt proles et stat⁹ maritalis

B

Coniugalīs Status

Quasi ipse nō noris, vnde ortum babeas

Sacer: Sta.

Satis sane intelligo, si me hominem scio, scio me ex homine mortali editum, moriturum. Sed characterem sacerdotij sacri, quo sum obsignatus, perpetuum et immortalem habeo.

Coniugalīs status.

Quid immortalitatis queso, si mortalis es post te relinquis: simul cum sono cāpane peris, ⁊ tibi signum pressum vitati sacerdotij cōmoritur

Sacer: sta.

Probe dixti, vt sapientis est, non bene bercele arcana sacerdotij reuidisti

Coniugalīs status.

Dico te emulando, vt refers, nam nil preter vires tue Apologie pegrini dico, ad amissum tuis fundamentis respondeo, si nosti

Sacer: status.

Sed quod de immortalitate aucupanda rogas nos est post mortem, nō aucupamus in hac vita immortalitatis nomen, qñ hoc facinus vanum ē, et fastu plenum. Sit solis hec cura hominibus equorei animi inuigilandi, qui non nisi grandia in vita, et post se affectent.

Coniugalīs status.

Uasi solis presbyteris sanctimonia sit
vire. Qui post se nō vigilent. quum tñ
is morbus omnib⁹ cōmunis est pōitio
nibus. Sz bene ex depol sancti se p̄tinet
si vtiq; oēs sancti sacerdotes essent ex cōmuni no-
minis appellatione, sancti dici deberēt

Sacer: Status.

Sanctos et viros bonos eos crede, qui sacra
cōferunt, ipsi merito ea prius obtineant

Coniugalīs Sta.

Nimium gloriose dicis. nō religionis est

Sacer: Sta.

Nimium tu me prouocas

Coniugalīs sta.

Adouēt te impetus animi. o q̄ facile, quando
nō suadet religio. Religionis cōsiliū ē, redde
bonum p̄ malo.

Sacer: Sta.

Religio hec est familiaris omnib⁹. quę te etiā
temerarium nō mouet

Coniugalīs Status

Iam hac vlciōne itez religionem videris vio-
lare. vñ seam geris naturā. repēdis ictus vlciōib⁹.
palmis. ita oblit⁹ tui. vt nec q̄d piā de immortal-
tate.

Sacer: sta.

Rogas de immortalitate vt referā sacri sacerdotij

Coniugalis Sta:

Perge vt lubet.

Sacer: Sta.

Resine ab iniurijs. Vñ me ita iuuent, sine ani
molestia dicam

Coniugalis Sta.

Facile hercle propensi ad iram, iniurias sibi, et
cōiicia putant. sed refer iam, auscultabo

Sacer: sta.

Auscultes et diligenter, arcanis te sacris refi-
clam, quę tibi ignota erant, ab huius seculi actio-
nes vanas, et sensibiles, atris obducti nubib⁹, q̃
totam mentem humanam fere mancipatunt, Cui
intenti adeo quasi nil vltra tales hic cōtemplādū
sit, quum tamē maiora sunt, quę tu nō noris. Sz
arripe animū, et aures, nec amplius illis vanitati-
bus laceffitum me ad alia deducas

Coniugalis sta.

Semper arcana refers, quasi tu abditis, et qui
busdam figurarum legibus imbutus im̃ sis, quę
vires excedant mortalium, quod nō alijs, q̃ cele-
stibus tribuēdum est, tu vero vt ante alta tibi nō
desinis tribuere, et quę diuinorum sunt ordini co-
adaptare tuo, quō immortalia tibi vsurpes officia,
quum ipse mortalis sis, iactabundus es, eadem
nobis omnib⁹ cōmunis lex est mortalis Barrire
iam vt vis

Sacer sta:

Coniugalis sta:

Quid prestantius putas hercule: an q̄
doceat quispiam: an q̄faciat: ignit suc
cessionē feturarum immortalitatem cō
iugalī. Voces tu vt refers normam
vitę, quā eternam ad eam celi ierarchiam. Nil
vitę ritum agis nature, hoc enim cuiq̄ ingenuit
res sane cognoscēti, vt illum affectet quisq̄ locū.
veluti finem perfectionis vltimum, vnde oriū
dus patriam tandem peregrinus repetat. Si an
imę nostrę in horizonte celi, opifici gratia edite sint.
ad hanc q̄ corporum delatę molem quā grauata
et iam tanq̄ sede inaccōmodata, quū ab illa su
stentari non possint. Diuorcium fieri necessarium
ē, et ita quadam lege nature ad natiuam olympi
reditura religionem, hoc est redire ex mūdo mor
tali, et animę peregrino, ad eternam vbi creata est
patriam, hac lege, quando erant demisse cum re
nitu vt redeant. Nil proinde sacri tui libri, et mo
numenta p̄ceptorum plus p̄ter naturam p̄
ceperunt, neq̄ animas nostras doctrina vestra
imbuendo redditis immortaliores, q̄ q̄ natura
prius cuiq̄ animaduertenti nō impresserit, quū
natura magistro non egeat. Quam tu vtiq̄ glo
riam maritali conditioni immortalitatis non tri
buis, quia te conuicto B̄is propicijs maiora
tribues.

Sacer: sta.

Non aduersa tua est cum platone sacris
monumentis sentētia. ita animas cum
renixu esse creatas. ad locum originose
patrię celi. Nam illa obsignatę sunt algę
nostre inclinatione. vt in corporibus his quasi va
gabunde. ad natium redeant patrem 7 opificem
Sed tamen sepius nocua obsunt impedimēta. ve
luti si saxum a superis ad ima demissum recta lege
nature. vt solum ex quo genitum est attingat. et
tanq̃ proprio inniteat fundamento. Si quodpiā
medium nō interturbet nocumentū. et tunc qnq̃
vires nature. in saxo franguntur. vt non potiatur
suo firmo terre fundo Ita q̃z anime nostre. multa
in cōtrarium mala resistunt facinora. que ius etiā
nature liberum in ea stuprant. et eam que regione
immortali potiri debuerat. mortales eā. 7 erum
pnose inferozum pene deprehēdunt. violenter re
pugnando statutis nature ingenis. S; talia sa
cerime nostre leges et p̃cepta saluant. et que il
libertate erant anime reddūt liberas et innocuas
ab illa truculenta stygia pugna Et vbitales. voce
Maritalis status tuus promit leges.

Coniugalis status.

Non refers crude. quasi ipsa anima nra
vltra alioz animantiū gen⁹. nō vigeat
ratione. vt nō cognoscat qđ vitandum
ob labem sit. et qđ potissime amplexā
dum. nā si hoc vtrq̃ opus nature suapte agendū

Sacer: sta:

Garris tu et nil preter cōtumelias dicis. ⁊ que volo vt referam. inturbas. Didicisti cum litigiosa cōiuge credo.

Coniugalis sta:

G tu somnias que refers de occultioribus. quasi te tumidū. et fastu plenum nō cognoscāt qd valeas. ⁊ que tibi furiosa coquinaria. domi verba. et ict⁹ interdū remittere inferat. taces. ita excecatus amore. sano es sepe fabā coctā retūdīt in barba tua. nec resistis cōiugi. pter precepta religionis tibi copulate. Unde ē. q melaceras: putas nō habere me occasionem qua referā. Sed desine ab his vbis cōtumeliosis. dudum te monui nō religionis esse. Perge de immortalitate sacerdotij.

Sacer: Sta.

Ita mihi dñi deeq; ppicij sint. vt ab h homine me totiēs vexāte. toriensq; molestante ab illis saceris. que referre statueram. pace salua tuerentur. Nam dñi boni. talia nō nisi libero animo referunt.

Coniugalis Sta.

Ecce: deos implorat immortales. quos pphauit. in religione voluntas hec deorum est. vt iureiurando ab venere quisq; qui diuina tractat se cōtineat. Sed tu non parcis ad castoris edem ancille. quam forma secreta confessionis prudem

visus opprimere

Sacer: sta.

Magnis cōtumelijs me afficis. et q̄ volo
eloq̄ interurbas. ex quo tñ ferendum ē
animo: o dñ cernite iniuriā. nō dissoluā
vtiq; vorū animi mei p̄gā. neq; reddā
nūc talionē. ne h̄ p̄ceptū religionis diminuā

Coniugalis sta.

Dudū debebas accēdisse religioni. nec talib⁹
molestijs fuisses pplexus. hercle. incipe et discā

Sacer: Sta.

Imperitum genus humanū. natura facile ad
voluptates et fuitiles huius seculi vanitates pro-
pensum. quas sancitę leges sacre repudiandas
suadent. immo angusto p̄cipiunt mādato. que
sunt anime et corporis patric de prohibentes celi
ęternitatem adepturam. Sed potius viam pro
patria luctuosa inferorum parant. et pernitię vitę
immortalis ęthereę. diuinorumq; gratiam obte-
nebrant. que tamē nos reddit perpetuos. Nemo
hec humana scelera quam sacri ordinis diuina do-
gmata emendare et reducere aptius possunt. et ex
mortalit̄ et periclitāte vita. eternam et immortalē
contione sancta reddere et facere virtutes tanq̄
prodromas. i. p̄cursores inducendo. Quod mi-
raculum vnq; maritalis potest efficere stat⁹. nec
talem immortalitatis iure potest relinquere me-
moriā.

indigeat. et. p̄inde nō erit illa vis sup̄ma anime s̄b
impio corpori carceri. neq; suis del̄yramētis vo
luptuosis aīa deuinci iure pōt. q̄n nulla adeo aīa
infima sit. vt corpori muto obsecū dare debeat. et
nec a talibus vt recenses. delubrijs. periculū ani
ma in immortalitate sumere pōt. neq; tua calami
tate cōtione emēda. ad assequendā immortalitatē
indiget.

Sacer: Sta.

Nerigis vltra sensibiles potētias a
nimū naturā metiēdo cōem. cōtractas
tātūde palpitates nature acc⁹. nec q̄f
piā te a sensu exonerat. apparētib⁹ de
tineris. e. occultiora q̄ sunt ebes nō aggredere. q̄
tibi tua cōiugalīs vita voluptuosa et cura de me
stica et custodia. pcacis vxoris. abdiciora. nature
naturā. phibet tecū reuoluē. ita hercle de sine ab
illa platonica ingenua p̄tēplatione de animaz re
meatione ad eternā celi nativā māsionē. quū nō
noris illa enigmata renixus anime immortal^{is}. q̄d
valeāt. nec ampli⁹ b̄ genere litis tecū certabo. q̄n
tā sati abūde vt volebas (si sentis) mei officiū imor
talitatē recēsui. Et tu p̄ge quā tuo statu imortali
tatē educaſ

Coniugalīs sta.

Putas ne me adeo segnem. et omnino ingenij
ebetis: q̄ nō norim. tamen si. diuinā illā phiam pla
tonicā. quā copiose ex suorū librorū monumentis
studui etiam a puero. et ita valide. vt quasi mihi
genugina sit. quē p̄cipue secretiora vtriusq; na
tue. et res diuinioreſ clare aperuit. quarum di

Una res nature cōtemplatione premonitus statū
maritalem mihi digniorem pro hac vita delegi.
qui vere virtutē comitatur nature simile sibi pou
cendo, naturalissimum hoc opus platonice, et art
stotelece leges fatidixerunt. Quo cōtinua deinceps
genesi mundus eternitatem sibi vsurpat, et obti
net. Hac ego successionis immortalis emulatione
nec alio coactus respectu, connubio viuo stabili,
et bona vxoris virtute statum obseruo cōiugale
gditurus immortalitatem successionē feturarum
neq; ambitione permotus, qualis pestis plerūq;
capit insana p̄sbyteros, honores ecclesiasticos
ambiendo, omnem qñq; operam, et impensam p
sacris beneficijs exponendo, quod studium nulla
gaudet adeptum successionē, et immortalitate.
perit hec diligentia, anima de corpore comigrāte
Adhuc nō vis h̄ genere litis philosophico mihi
colloqui, qui penitus auaricia nequis animum eri
gere in occultiora nature opera, poti⁹ te remordeat
cura decimarum auida, et tuę familiaris focarie,
quam periurus veluti coniugem malo exemplo
publice domi seruas, et ego iam te in hac cepta fa
miliari disputatione repudiarem, nisi me inopem
litterarū diuinissime reputares philosophię. Sed
non deerunt copia verborū, et vis summe defen
sionis, de hac nostra immortalitate, si mō tibi nouū
accesserit pectori numen.

Sacer: Ita.

viuētibus. q̄ p̄ter habenas discretiuas eudemmo-
nis intelligētis. nil vltra obtinēs. ei⁹ virib⁹ regu-
lata tñ. ad perniciē tñ suā vnq̄ tēdisse. Quid si a-
nima sapiēs naturā in humano corpore gubernet
pcul dubio nō incidisse pericula vadimoniosa vn-
daz lethei. s̄ neq; ad illas dānosas regiones ani-
mā cogitasse. et omnino naturā ab ea i corporib⁹
nostris directā a pereclitatione abduxisse. necessa-
ria quadā vi naturę. immēsa potētia animę regu-
late. nisi q̄s delyramētis q̄busdā seduct⁹. ratione
destitueret. q̄ culpa corporibus euenire solet. spi-
ritu animato. vel effrenitāte. vel atris sparso tene-
bris et obducto. quales illos cernimus q̄ furore
et stoliditate exagitant recta rez ratione orbatī.
p̄ter etiā cōmunē vitā hominū alia loquūt. et alia
agūt. falsa a seipsis opiniōe. Quib⁹ vicijis ne q̄dē
parētes occurrere valēt (nisi liceret repuerescere)
S; neq; sacri canones talia abigunt peccata. soli
h̄ medico peccatū adimere phas ē. veluti naturę
artifici diuino. impedimenta rationis remouēdo
et illos tenebrosos spiritus claros itez reddēdo

Sacer:sta.

Alla ipsa vis aīę. libera ratiōe directā. nō mibi p̄
nō extinctos igues. incognita ē. cui⁹ impio in cor-
poribus humanis leges naturę nō repugnant. ⁊
nec ei obstat. q̄ naturā solā qñq; pmolestāt. si vti-
q; liberrime. et omnino in q̄libet corpore ius suū
obtineret. S; obtinēt interdū corpora n̄ra quasi

legittimō et plenario iure animā. immo ipsa tāq̃
in carcere in corporib⁹ q̃bus dā cernit ꝓclusa. q̃ nō
libera potētia dirigit corpora. ꝓter q̃ vite attinet
officia. S; q̃ ad cognitionē et cōtemplationē rez
accedūt immortalū. ipsi misere aīe moles. obesa cor
poris reluctat. ⁊ qđ sue voluptati ē. tēdit rebellis
animo q̃si cōꝓede deuincto. Prīmū ad ea q̃ sensus
blādimēta. et delicias deꝓhēdit intēdēs. imo de
lusoria qđā incitāmēta plurimū demulcēt corpa
anima repugnare nō potēte. ita vt nō ipm corpus
s; anima in q̃bus dā obscenis hominib⁹ i famulatu
esse videt. Et q̃ morbi q̃uamine euenire solēt. nō
animū alienū reddūt. s; instrumēta animi q̃b⁹ vti
affligūt. q̃ vtiq; nemini ꝓter medicū legitime mo
derare licet.

Coniugalis ita.

Nam essent hee leges nature ꝓtrarie. q̃s
semp firmas. et stabiles iure cuiq; suo
tribuit. vt q̃ nobiliores sunt nobiliozem
obtineāt auctoritati partē. qñ q̃ anima
nra particula sit. hoīem ꝓncipalior. ⁊ nobilior cō
ponēs. semp necessario potestātē nature viribus
supra obtinuisse corp⁹. qđ veluti quod dā anime ē
vas. et domiciliū vt ipm vanū sit. et inutile qñ tā
anima ab eo. ad originalē cōterminā. dñs immor
talib⁹ cōmigrat sedē. nec tūc corp⁹ humanū appel
lari cōsuetū. s; cadaveris noue forme nomē sibi re
cens tribuit. quō igit habeat ipm dominū ad ani
mā. qñ anima nullo ab eo. s; corp⁹ ab ipsa omnib⁹

Non desunt scio tibi verba disputatio-
nis, sed presens diserēdi vis p̄templa-
tiua, ob crassam suppressa est mineruā
et cure familiaris rei studio, ebes vide-
ris, vt nō sane vis indicare de his que dudum ex
litteris combiberas, iā cfundis, Hāp̄ter leges
philosophicas impatienter probis me corripis,
que vtiq; constantem esse precipiunt philosophū
Tu veluti sacrilegus, sacros prophanas presby-
teros, ambire eos refers, quasi ipsa religio vena-
li haberet officia, quū nō hoc mō viciū p̄sbyteris
tribuis, sed pinde sacra donātes, tāq; vendentes
hoc morbo inficis infamie, Nec cupiditas decima-
lis victime, animū mordēs, tecū differere, phibet,
phibet me poti⁹ cōditio tua mūdāna, cui plus q̄
celesti pensitationi indulges, Tu tamē secretiora
religionis in fide ex illa intelligere coneris, q̄ solis
tractantibus, sacra lucida fieri necessarium est,
Vulgus vero post velum sapiat, quātum potest
et tu plebem comitare, Confer te tantum ad fidē
quo ad vulgum attinet.

Coniugalīs sta.

Nil ademptum est re vxoria, illud item
est ingenū, eadē litteratura, nil ausit
proba cōiunx, neq; coniugū lex nō min⁹
a ioue sacrata sacerdotali, Si nihil tibi
sacer abstulit ordo, cui magno iure deberes, vt
satis debiti redderes, precib⁹ sinceris, ob hostias

optimas gratias tibi, quas sedulius sumantes, ex
altaribus sumis, Cur me repudiare velis, cur me
impatientem refers: qui impatiētissimus sis, me
semper quodam vindictę genere lacerādo: quod
tue nō faciunt reddere leges, Si te hominē repre-
sentas, quare me humanitatē facis destituere, et
si philosoph⁹ sum, philosophia mihi humanitatē
nō diminuit, Si nequis mecum disputare, saltem
litiges, Sed iam religione monitus totiens, pa-
tientiam induā, et tibi cū mansuetudine de status
mei immortalitate iterum hercle repetam

Sacer: Sta.

Non ademit quidquā, s̄ intermisit, Et
neq; mihi cādidā virtū humano abstu-
lit viuere more Mollē tñ tecū litigioso
vti sermone, sed amica p̄suetudine tibi
decreui cōuiuere, Ne iā cōtinebo de arcanis sacer-
rimis colloqui, ne humana vincar facilitate, vt cō-
mouear animo, qđ et negat religio, refer tu audia

Coniugalis sta.

Nunc rediisti ad te, q̄ ante parumper a teipso
alienus eras, oblitus etiā legum tuarū, Gratulor
tibi, q̄ in te veritatis iura inueniam, plurimum te
hercle humane nature vincebat facilitas, q̄ nunc
video moderata ē, Adeli⁹ credo tecū metitus es
codices sacros, q̄ tibi animū mitiorē reddidere

Sacer: sta.

Mon rebiꝝ. quia nō perierā. neqꝫ errore
intermisi ius meꝫ cōditionis sanctum.
quod nature sensibili repugnat qñqꝫ
nō sum belua. q̃ solo viuit instinctu. et
nec a me ipso aliena capioꝝ mēte. qñ mibi recta sit
ratio. vellē litē effugere. et me amplius ab inutili
abstinere certamine. Perge si quid velis

Coniugalīs sta.

Vis de immortalitate cōiugalīs status.

Sacer: Sta.

Volo dudum spectro. arrigoꝫ aures

Coniugalīs Sta.

Ita durus es ingenio. vt calibem excedas. nō
ne sane dudum nosti. quē de viribus mei status
recenserim

Sacer: sta.

Parum nō ad vnguē retigisti Ego te hercle
docui abunde

Coniugalīs sta:

Quid si parum. et intellexi. nō satis est

Sacerdotalīs sta.

Satis si dispēdiosius nō intentas. sed ꝑgredi

Coniugalīs status

Si copiosa te oblectāt vba. nō deerūt. ausculta

Sacer: sta.

Nō copia s̃ efficax. et cōsumata verboꝝ series

Coniugalís sta.

Eriem verborum lucidam, sententijs
rotundis, et crebris argute prolata.
algor nō nouit ingenij audientis, clara
etiam et fecunda frigidū nō cognoscit
ingenium.

Sacer: sta.

Non culpa ingenio tribuenda est, si rei grauis
et pōderose sermoni accurtato, q̄ nisi dispēdiosi⁹
plata, ⁊ verbis trutinātib⁹, cognosci apte potest

Coniugalís sta.

Semper dispēdiū solet obliuionē parere, et in
geniū vegetās, et uiuidū difficile reddit et sterile

Sacer: sta.

Hoc dispēdium, quo res nō necessitant

Coniugalís sta.

Facile obsunt multa, male cognoscenti.

Sacer: Sta.

Cōpone tā hāc litē verboꝝ, aliq̄d optā refer

Coniugalís Sta.

Quid refer, repetā hercle, quod dudū relatū.
de cōiugalís status dignitate, et sanctimonia, et
preter alios immortalitate, quam hic edit sacra
ynio matrimonij.

Sacer: Status.

Que sanctimonia, et immortalitas

Coniugalis Status

Antimoniam origo indicat opificis.
nam a solo sancto. imo sanctissimo deo
in aprico elatum esse paradiso. sanctis-
sima enim causa sanctum ignit effectū
Quid deo sanctius? quid melius. magna em. et
ineffabilis immortalis dei vis diuina profusa est.
in cōdendo homine et quādo primum plasmavit
Adam. voluit in vniuersum nomine hoc cunctos
vocitari. quod nomine mosaica appellatiōe hō in-
terpretatur. Et ea lege hominē produxit. vt nihil
homini phibitum. omnia homini subiecta a deo
sunt. vt maria insule. insignes vrbes. cuncta den-
q; animantia in equorū et terra degētia suo sube-
git imperio. Nil denegatum. nil incassum. omnia
cum ratione. et ad varia vel potius ad omnia in-
tellectum propensum tribuit. vim anime nō mori-
turam soli homini opifex infudit nobilem. q̄ parē
dijs reddidit immortalibus. Arbitriū p̄ter vires
alioz viuentium adiecit. quo hominem conditor
primus aliqua ex parte sibi equalē voluit efficere
Incredibilibus ad summum prouidit hominem
dotibus. vt quoq; nō corruptibile humanū gen⁹
ita valde magna produxerit gratia. cōtinuā ipsi
ingeniscendo genesim successionē genituraz. ad
quā matrimonium (legittimo vt viuat homo iure
vltra alia animātia) sacrum instituit. quo munere cō-
ditor nature optimus æternam tribuit vitā. qm̄.

plasmando hominem prolificandi intentione. iunxit illi charam sodalem quum solus seipso non potuisset feturas edidisse. citra societatem femine. quando non alio ordine. quam innixu viri cum femella natura statuerit parem educere prolem. Coniugium obinde (ut cernis) maxima immortalitatis causa est mortalibus.

Sacer: Status.

Predicis iam ingenue tui status sanctimoniam et quibusdam adhuc epitetis infecundis immortalitatem non siles.

Coniugalis sta.

Apertius de immortalitate dicam. quum ita tractabiles mihi prebes aures.

Sacer: Sta.

Nunc incipio mulcebruius audiri dictum. nunc memouere incipit rationabilis. dulcis connubii amor et sancta bercla matrimonii virtus. Perge grata erunt.

Coniugalis sta.

Macrocosmus in viventibus ignit perpetui. sine sacro coniugio. nil diuinum cultum dei immortalis promit. nil decorat aras deorum. nil hostias fumantes opimas ante altaria mactat. nisi coniugii proles continua generatione succedens. Omnia denique ex sancto sunt coniugio immortalis genesi. immor-

tale etiam sacratissimum sacerdotij munus, sanctos quoq; sacerdotes parit, et ita valide status hic immortalis est, vt perpetuos alios producat nec celebs cum monastico absq; cōiugali reperi forent nisi primi auctores, et deinde successores ex sacro conditi fuissent matrimonio. Hic est omnium ad vltimum fundamentum, et primi parēs religionis cuiusuis, semperq; successiua generatione cernitur immortalis, et sacri facile, immo sacerrimi nomen sibi tribui posset. Si satis factum tibi iam, Vale diuinitatis custos, et tuis redde me gratum dijs.

Sacer: Sta.

Lucidiorē auro, tuum nunc statum illustrasti, et eius immortalitatis vires, eo facili⁹ permouisti animum, quē paucis et angustioribus sententijs euexeras. fateor te magno iure aucupari ex eo nō posteriorem immortalitatis partem, tibiq; cōgratulor, qd matrimonij hec leges non moriture sint. Condoleo nostri cui hominibus, qui iam stabili lege matrimonij perpetua copulati, ex leui causa dulce repudiant coniugium, precipue pulchre iuuenesq; matrones oblitę fidei, interdū suos repudiant bonos maritos deturpate libidini obsequentes. *Uive tu sospes felixq;, et firmo pectore, et fide observa cōiugium, et bene Vale.*

Dinervā interloquens

Sapientes sapientię nati: sal-
uete charissimi, qui mihi non
crasso, sed viuado pulchram
sacrificatis victimā ingenio.
Sum h̄ minerva genitrix ve-
stra, cuius exemplo ⁊ monitu
ingenia exercetis, argute dya-
logo colloquio certando, nō
primicias certe offertis, sed perinde penetralia ad
eodem sapientię acceditis, veros gnatos immorta-
lis. **B**eę vos representatis, et parē prolem matri
nō moriture magno hoc indicio redditis, gratis
beneficium, gratumq; holocaustum parenti vře
docti filij oblatum facitis gratum vobis opus in
genijs cōsequi conamini quā iampridem natura
vos mortales, et erumpnosos genuerit, iure suo
quo potuit, illa sorte dotata, pręter etiam iura mi-
serę illius nouerę inopis, hac vitę norma magnis
iam viribus argumentorum immortalitatē estis
aucupati, inuetitum etiam naturę ad perniciem p-
cliuis, huius seculi ob ornatum, **C**ōgratuloꝝ vob
filijs charissimis, sic felices viuite vt cōueniāt res
verbis, nec ab hac vestra philosophica de genere-
ris p̄templatione, quam hic fassi estis in hoc foro
interloquente, et ita veros sapientię vos cogno-
scetis esse filios, Et vos qui huc gymnastico ser-
moni presentias obtulistis, parati video, hac imi-
tatione immortalitatem ex vobis edere, edite re-

cogito, et ita i numerz meoz filiorum vos suppu-
tabo, et cōiugam.

Teles status interloquit.

Legitima generatione, o dea, me gnatum
excipito. q̄ nūq̄ a te te generabo parente
et quā mihi benignas obtuleris aures.
inter hos fratres cōcertātes, nō minorē
me tuā cognosces genituram, tametsi homo sim.
deę matris filius esse volo. Eneā venus produxit
dea natus mortalis gneas. Cur mihi te matrē nō
licebit. quando diuina lege arbitria viuo, diuinā
q̄ naturam cum meo celibatu comitor.

Dinervia.

Neq̄ pudebit me esse matrem, si modo filius
a matre nō sit dispar. Dea sum, tu mortalis, nisi
velis vt refers, diuina cōditione tuam rueri vitā
nō enim diua genitrix mortales pducit fetus. Sz
tu si parem dīs immortalibus te ambis, doce ex-
emplo diuinitatē.

Teles. S

Quid dī immortales vitam diuinis apropin-
quantem ducit melius. quis stat? dīs magis su-
peris equalis. quibus solis arbitrio libero ita vi-
uere dignum est, neminiq̄ ex terrenis arbitrium
spōtaneum sic in potestate est. p̄ter celibē vitaz
sanctam, et deo parem, cui soli ea lege viuendum
necessario est, nemini celibatus obnoxius ē, nullo

obstrict⁹ iure. nec vxoris fide. pnubo anulo obligate. nō sacro sacerdotij officio. nec religionis obseruatē nō libere q̄ vastis incredilibusq; obstricti sunt legib⁹ iuratz. Solus celebs ad volūtate p̄ter alios viuit. obseruatq; v̄tutib⁹. pbe in hac vita degere pōt ⁊ his immortalitalitatē post se relinquare. et exēplo successores reddere imortales

Religiosus interloquitur.

Ecce nescio q̄d b audio de sui statu diuinitate multa. nīmū gloriose. nīmūq; temere q̄si nō sit q̄ impugnet sentētias militis gloriosi. Item quis b video celibē ieiunū. et nulli v̄lē. vix etiā p̄fitentem sibi

Celebs. S

Celibē me vides. audis vera fatentē. et te religiosum pharisea obductum pelle. audio videoq; sp̄tiantē in porticu delicata. q̄ ius religioni concessum. menijs pulchris et apellinis picturū decorata. q̄ nisi ad corporis luxū nō ordinis vigore p̄structa est. ad capeffendas poti⁹ voluptates vanas. q̄s tu magna fide repudiare iā debueras. et oīno illis abrenūciare. piurus mundū falso destituiſti cui mortiam debebas. in eo plusq; viuis

Religiosus

Quid pelle pharisea. imo veste maturitatis ⁊ fraterne vnitat. q̄ nos foris et int⁹ eq̄les rep̄ntat humiles et religiosos vt q̄z signo habu⁹ eq̄ dñs celestib⁹ eq̄ri (si licz) possē⁹ q̄ vtcūq; hoīes sim⁹

vulgo religione obrēta. spreto seculo morimur.
neq; nob̄ delitię animi sunt ad regule obſuatiōez
et nec. p̄hibere decoratę aule ⁊ ipluuias ad repo-
nēdas aliqñ ſeuēiores p̄tēplatiōis curas. ad q̄s
ſacra religio iubet nos eſſe p̄atos. ſi ſi vtriq; mona-
ſtica ſit nob̄ vita in q̄ humane interdū ſunt cōiue
familiaritates. q̄s p̄ceſſit p̄munis mortaliū vict?
q̄a hoīes cur nob̄ r̄ligio humanitate frui teneget
quā ſola mors hac nos p̄uatos reddit. debito na-
ture uſurario ſoluto. uiuim⁹ p̄inde vt hoīes. ſed
frui mur vita. vt religio ſuadet ſancta. ⁊ ſi q̄ ſunt
Voluptates viſę ſunt vob̄ malo ſilio viſę. ſi nimir
rectū ē. et nec ipsis. vt vos ad vltimū innitimur. ſi
ſuccſiuas horas ad laxādū animū ipsis p̄cedim⁹.
vt tristi ſp̄s bilarioz reddat. ⁊ nō ad voluptatē.

Lelebs.

Eſt ne h̄ regule officiū q̄ſo. q̄ ſtat⁹ hominū mē-
tiamini. me ieiunū. et nulli vtile. ⁊ qđ vltra ē. nec
mihi p̄ficiētē. cū magno p̄ficio. et iniuria expro-
bras. quō ieiun⁹ ſim qñ famellicos reficio ere. qđ
poſſideo. tu vō nil. p̄prij iure habes. vt vix tibi. p̄-
deſſe poſſis.

Religioſus

Nō potui me p̄tinere. qñ tuas imēſas gloriol-
las iuſte obreſtauerim qñ in diuinitate alios ante-
cellere ſtat⁹ coneris. quā h̄ ſolo arbitrio. vt refers
dūs te reddere parē neq; Hoc hercle cōmune eſt
alijs quod tibi tribuere ambis. neq; religio quem
piam vetat proprio viuere arbitrio. et nec leges.

sacre siue nature phibent. dū mō illo in obscenis
nō fungamur. Et neq̃ tibi status tuus licentiose
eo frui cōcedit. quod apud naturā. et iura dei ve-
ritum est. hac proinde diuinitate. vt tu potiemur
nemini pinde pdesse possis nisi exemplo virtutū
vt aliū psunt. Sed recte ieiunus es. quia nil ex te
educis legitime vt cōiugalīs. neq̃ sacra colis vt
presbyter. nec inopiam. et simul in ediam volunta-
rias vt religiosus obseruas. nullo ritu directus
ad opinionem viuis.

Telebs.

Et vbi hec religionis vlisci iubent leges. vel
que? quum tamen patientem. et omnia etiam ad-
uersa tollerantem religio queuis mādat ⁊ stricte
precipit. Cur tu cōuicio me afficis.

Religiosus

Non afficio. sed hercle ex obseruātia le-
gum vitia corripio. qñ nos ad detestā-
da mortalium mala facinora genti. pa-
remus iccirco nostris iuribus sacris.
immo nature cōmunis que suadent. vt primi sce-
lera quum fecerint. et probo essent. castigare de-
bemus tanq̃ propria.

Telebs.

Sed nō ita licentiose. et palam. nisi temerarius
essēm. nam nō vidisti meum. pteruū caput. quare
tam dure me inuebis. siste animum vlcentem. et.

verba cōcionantis modera, refer ea, q̄ referenda
sunt, tace reticescēda, et tui status narra vires q̄o
valeant et quo immortalitatē aucupari nitaris.

Religiosus

Nil ad iniuriā dictū si noris, s̄ magni exi
stimas, tāq̄ p̄bro sint, et temere dicta,
q̄ p̄iunctā attinēt potius amicitiam, tu
cōiucia putas, quū tñ ex debito hercle
officij dico, p̄ tua firmanda celibali vita, quam ni
mum diuinitate exornandam fore ambis. Et nec
religiosa cōditio, bonis orbata ē dotib⁹, si priua
torem vitā intueri velis meliori p̄ter alias do
tata est familiaritate

Elebs.

Nil tibi iniuriarū crede, satis ē cōtineo me ne in
utili lite p̄burrā boras, quas huic n̄o gymnasio
dyalogico dicauerā ē depol. S̄ vnde nob̄ nescio
beḡ intercallares accessere horū, q̄ hanc litē malo
omine deuiam attulerunt. Hoc tamen precor, ne
hac infami cōtumelia sanctimoniā vitę celibalis
afficias, tanq̄ cōmune sit cum alijs liberū ipsi ar
bitrium, nil p̄fecto vltra alios haberet meriti, si p̄
cipue illecebrici cōditione frueo velimus, nam ob
hunc finem, p̄phanum, p̄phano, et nō diuino fun
geretur officio, quum tñ ita euinctus ē in celibatu
ab illibertate animus, veluti ab atrocissimo car
cere, nulla lege sibi obstante in libertate probe vi
uere pōt. Hęc summa lex est, nō certe fidei matri

monio obligat⁹. neq; religionis pcepto iurato. et
nec sancto sacerdotij officio optima dñtaxat quā
egerit facinorosa. nō coact⁹ diuinitatē immortalis
nō mediocrē inter vos aucupabit partē. tu si me te
iunū reputes. ieiuniū hoc leui soluere possum cibo
qn̄ q̄z eo imbut⁹ sim p̄ter alios stat⁹ munere. quā
p̄inde me. ppensum reliquit natura vt vel sacri sa-
cerdotij (si volo) diademate dñs propitijs deco-
bor vel stabile assumā matrimonij onus. vel reli-
gionis nulla dotate libertate magno iure obstri-
cto. cum veste simul monastica. illibertatē induā.

Coniugalis status interloquens

uid ē. q̄ adeo garrias gloriose. et tibi
maiorē sortē autumas diuinitatē a supe-
ris cōcessurā. neminē tibi meliorē putas
q̄si dñj īmortales nō sint scelez detesta-
tores p̄cipue ambitiois. q̄ tu tumes. et veluti tur-
gescēs equorū animo cūctos viderē excedere: quot
h̄ prompsisti voces indignas. ⁊ contumeliosas q̄
beatos et diuissimos stat⁹ (meū trāseo. quē scio
intellexti) Si h̄ in h̄ gymnasio dudū p̄sens bonas
et attētas adhibuisti aures. q̄ ingenita sit ipsi diui-
nitatis vis. īmortali successione futura. q̄ et te et
alios ediderit. tamen si fide cōnubij sit vxori cōiū-
ctus (vel vt refers) astrict⁹ ne alteri cōiunā. tu re-
uera. si cuiq; te copulares muliercule. q̄ diuinas
leges illi cōiueres. Et neq; ad obsceniora spōra-
nēū arbitriū tibi p̄ certo a iurib⁹ naturę nō mō sa-
cris pmissum est.

Teles.

Non sum trāso, nec ei⁹ saucia telo vene⁹
ris ples. q̄ gloriolis oblecter. nec gar
rio ad fores cū Thay de gnato. Nunc
euasera exterminati vult⁹ hoīs litigia.
q̄ impudēter me laceffit⁹ eq̄s. pbris accusare. 7 de
testari mei nō minutionis stat⁹ cōditionē. q̄ nō di
spar (si recte q̄s abducti nebulis inspiciat) a superis
eterni qui incolis habita ē. eo iure nulli mīmonij
debito existēs obnoxia nulli sacerdotali cure nulla
religionis lege cōpulsā ad libertatē in hac viuere
possum. vt in empireis sedib⁹ libero eis cōuiuunt
dij arbitrio. tu vero nouis. q̄ me aggredere cōtu
melijs nō accedis ad celestes (si cernis) vna cū ple
tēporane⁹ es. et status tibi cōmoritur.

Coniugalī sta.

Nō par dijs celestib⁹ mō. vtz summo 7 sem
piterno opifici. me⁹ b familiarē stat⁹. 7 noīe com
muni a nob p̄sp̄abit⁹. Imo flagrantissima. 7 in
effabili oīone cottidiana p̄ appellat⁹. qn̄ intimo
rib⁹ ad opitulādū nob p̄cib⁹ iouē euocare cupim⁹.

Teles. S

Nec eo p̄ vocat⁹ respectu. vt cōtinuo ex se. vt
tu naturali innixu femine pducas tot genitos

Coniugalī Status

Immo omnū pater. et cōditor viuētū existēs
multiformes producit omnes res. et illā successio.

nem cōtinue gēnesis, visua et volūtate perpetuā
esse voluit

Sacer: status interloquens

Nescio quid hominis adeo volūtarium
et vagabundum hic, nulla norma vite
moderatum nullo religionis ritu com-
pacatum fluctuantē animo. fluctuātes
vndas equoreas, et inter se collisas cōcomitans
nullo remige vtēs prozsus ipsi abest gubernator
leui iam biatu ingurgescantium vndarum absoz
beri potest naufragio. quod vicium ignauo ho-
mini, aliena metitur vicia, sua ignorat, et pene a se
ipso alienus est. licet hec culpa familiaris multis,
a cēca natura relicta mortalib⁹ sit, vt meli⁹ aliena
indicent, pprijs. Sed hic hercle nimium, fili, si b
interloquutorē nostrę cōuersatiōi, vt vidi aderas
et saluū auditū, et libez nostris dictis prebuiſti,
didicisti, quid viriū habeant hic diui status, quos
tu plusq̃ repudias cōpesce hanc mentem tumul-
tuariā, et morderes illud animi pelagus. Sis so-
lers gubernator: ne colabas in achierontem nau-
fragium, neq̃ tibi charon feret opem Si iouē ma-
ximum, ppiciū nō habueris

Telebs. S

De quo talia, et ad quem tibiis sermo

Sacer: Sta.

Ad te quem amore paterno defleo q̃ erres

Telebs.

Nuelachryme. nou⁹ dolor pri⁹s. noua
castigatio. ob anti⁹quā culpā. q̄a ad vo
luntatē. et ad naturā uiuo. s̄ si ad opi
nionem uiuerē. et voluptatē. a nemine
his vicijs accusarer. quū is nou⁹ cōuict⁹ omnib⁹
pene cōmunis ē. ⁊ p̄sbyter. q̄ vno s̄ plurib⁹ q̄dā
nō cōtenti beneficio. q̄a opinioni et voluptati nō
satis se posse reddere putant debiti.

Sacer. Sta.

Quū cōsilia cōtēpnis indulge. q̄a emendā vo
lebā. s̄ neq; nos ad opinionē ⁊ voluptatē vtiq; vi
uere putes. viui⁹ hercle vt leges sacre p̄cessere.

Telebs.

Nō abiecto illa cōsilia. que ad vite attinēt nor
mam. et ex officio tibi debere. sed ad fastū et mibi
in pbrū dicis cernitur.

Sacer. Sta.

Si ita tibi visum est. persiste in opinione occal
atus. sed nō rectum est.

Telebs.

Unde mibi dii immortales tot inhurie. tot con
uicia. ab hac turba hominū. q̄ suo iure vt volunt
viuūt. et ego mea cōditione cōtenti⁹. nemini nocē
tāto vixi tpe nec me⁹ celibat⁹ cuiq; impedimento
erat. pbe. q̄sq; in suo genere vite uiuere pōt. dum
modo virtutes cōiuias habuerit. ita summis vi

sumesse philosophis. Cur hic alijs deterior, qui bonus apud omnes habetur, et reputatur. Ernite dii celestes iniuriam, mittite ex olimpo equitatem, quia terra nobis iustitiam de celis prospicientem absorbit avara. ferte extremum decretū si meus celibatus inter status honestum habeat conuictum, qui moriturū me facile natura reddat bonis facinoribus immortalem.

Religiosus.

Vse hercle occasionem prebes, vt talibus affectus sis. cobibe ambitiosam verborum seriem, et vna moderes animum intransquillum, et vacillantē, non est ex depol status hic, qui non tuā stabilivit mentē

Celebs.

Ecce occasionem me prebere litis refers qui defensione pro celibatu fungor, nō ambiciose, sed contumeliosis impetib⁹ respondeo quoad pertinet, mitioribus festinius hercle referrem. Et ne huic probro taceo, cur hic status eb ordine recte viuendi, per te tanq̃ delirans exclusus sit in quo et maximi philosophorum non dedignati bona ratione viuere. Immo primū eo quā nōdū leges sacre poite, sub legib⁹ nature tū optimi mortaliū functi sunt: tu⁹ recētū inuēt⁹ ingenio Dic q̃so immortalitatis vires

Religiosus.

Si mihi fidas adhibueris aures, referam

Teles.

Perge credam, si digna referes.

Religiosus.

Nuum inuenit ingenium hanc vitā pri-
uatiorem contemplationi rerum immor-
talium magis accommodatam, quādo se
posita in tranquilla et tumultuaria ma-
crocosini negotioꝝ varietate (que animū p̄mpto
deuium reddere potest, et diuinę ineptum p̄sita-
tioni) aptius deo perpetuo et immortalicū flagrā-
tibus orationibus ad conspectum offerre nos va-
lemus, et nobis et ferentibus opem. Et in vniuer-
sum omnibus cristicolis immortale ethereum ta-
bernaculum, pro mora amene et Aprica precibus
liberrimis efflagitando obtinemus, obtinemus
tunc ingenuam, et iucundā cum celestibus fami-
liaritatē, vbi illum iam iam summū iouem p̄-
sentem habituri, in cuius in nō perspecto lumine,
omnia a nobis presentissime cognoscētur, omnū
etiam rerū presentaneo intuitu forme innumeres
contuebunt non excitādo quibuscūq; imaginibꝫ
siue dolis effectis intellectū, s̄ solo p̄spectu diuinę
illiꝫ radiētis faciei, p̄spicua vniuersa, ⁊ p̄sumate
cognita videbūt, tāq; ī speculi tersi planicie p̄sens
cuiusq; vultꝫ cernit, vt q̄ eo ītellecto cūcta facile
intelligentur, et dico olympi, et terre patrē et opi-
ficem, ita iā vera, et integra noticia cognoscitur.

Quā

quem in vita mortali. et calamitosa semper sub si-
mulacro quodā sensibili quoad potuimus meriti
nec vnq̃ aliqua ex parte directo noticię modo co-
gnouimus. Hęc via nō vulgaris est (si quis recte
intueri vult) ad immortalitatis limina. quam hic
contemplatiua vita religiosa parit. Exemplo præ-
terea bonarum virtutum. quarum religio nutrix
est. et optima custos. liberius hercle virtutes mo-
nastica vita. more aureę cathenę copulatas seruat
et ne diruātur vetat. quas humane actiones quā-
doq; ob variam viuendi consuetudinem vel con-
taminant. vel interdum violāt. Quis alię vitę cō-
stitutiones eas rite obseruent. Sed religio secu-
rius. et magis presentaneo exemplo modestię ani-
mos mouet videntium. Quantum fundet pinde
in hominibus immortalitatis sacra conuocatio obli-
gata. licet hoc comune sit (præter hanc vitam paci
indulgentem) omnibus sacerdotibus eruditis.
Sed tamen vita hic solitaria plures reddere pōt
paratiores. et intimius sacras litteras rimantes
predicatores. et ita omni ex parte religio immor-
talitatis enixam se offert religio vndecūq; inter
status non postrema est. quando cunctas lustra-
ueris eius vires nobilissimas. Sed ne arrogans
sit dictum. sisto verba codices et res ipsa indicant
q̃tum sancta valeat religio.

Celebs Sta.

Summodo hec nostra tempora tales haberēt
obseruatores. quando tale incidimus eum vt
religio solo amictu appareat. et non obseruantia
legum.

Religiosus

Hunq̃ amantissime fili. peculiare quorundā
mali conuictus religionem stuprant. nā illa semp
salua ē. et integra. cobibe te ob priuatores ne oēs
infames.

Mercurius cum decreto a dijs
egreditur superis. qui inter disce-
prantes hos status sit potior.

Vade vobis mortales tanta ingenij po-
tencia. vnde hic diuinis accedēs anim⁹
quando immortales. et dijs celestibus
cōpares vos reddere ambitis. ⁊ quod
numen hunc vobis vehementem. et diuinum fu-
rorem mentibus clam afflauerit. q̃ hanc conten-
tionem de immortalitate vire nunc cepistis. nō na-
tura tales vos per iouem opificem produxit. qñ
illa eam sortem a conditore maximo non obtinue-
rit vt vos immortales produceret. ipsa enim mor-
talis est. inops et inediola. nec ingeniscere potuit
quod sola non habuerat. et si quid visa est agere
in hoc diuino munere. egit vltra ritum sue poten-
tie conterminum. Sed quis deus rogo. aut que

dea ad hoc donum immortalitatis adēdę viam
vobis ostenderit, vel quis hec archana, et abdi-
ciora cęlestia in vos diuinitus effuderit. video di-
uam deorum matrem minervam, quę contentioni
vestre familiarem se spectatorem, et censorem pre-
buit. Sapientię parens, summi deorum soror, et
coniunx, cęli te olympi incolę, et diuinitatis tue ob-
seruatores demirantur, quia vltro mortales tibi
sint curę homines, et qđ conuiuis dea pperua mo-
rituris eorum euocata contemplatione diuina, de
assequenda immortalitate, quod opus cęlestibꝫ
non ingrātū te interesse, et eos tales se conaturos
efficere. Nemo deorum, te excepta, tale ipsis inge-
nuit numen, gratulantur dii immortales, qđ durā
deucalionis prolem ex saxo frāgibili genitam, ita
imbuiſti, vt ipsa erumpnosa, et facile natura gen-
trice corruptibilis, reddita magno tuo et incredi-
bili sapientię munere immortalis, Tibi iustię sce-
ptrum dii immortales tibi tribunal equitatis me
attestante concessere, superſidendum ferendę sen-
tentię inter tuos homines, quibus magna gratia
iter inuestigandę immortalitatis, non indicasti,
sed ad vnguē ostēdisti, et euocata per eos vultu
censorio in hac contentione presens sis ad eos ani-
mandos, in qua non modo qđ per te eruditi memo-
riam de se perpetuam aucupentur, Sed perinde
qui ius immortalitatis cuiusqđ status potius ha-
beat, cōtendunt, et ambiunt, quoad facinꝫ quon-

dam inter celestes ob fastum deprehensum erat.
et nūc noue immortalitatis genus celestium emu-
latione superbie morbo incipit affligi (Dij ita
visum ē) Tu autrix nouę legis, moderes animos
collyctantes, et vnicuiq; ius tribue equitatis.

Dinerua.

Non demireris Mercuri, neq; dij cele-
stes, huius cui ingenia, que in diem a-
dolescunt, quo crescente, tamen si visa
quondam fuerint rudia, et indigesta:
quum nō dum insignes artes excitate essent, quā-
do tantum legibus nature imbuta erant, et tunc
ferarum consuetudine familiari mortales prope
vixere, et acerbis mariscas, glandemq; crudam
cum bestiis vnamescam habuerunt, Hunc nouę
emersere artes, q̄ ingenia eliminatioꝝ, et disertioꝝ
mortalium reddidere, non vī nature congenitas.
quoniam illa ad vnum, non ad plura propendit.
ipse quoq; ad omnia humanum declinant intelle-
ctum, Ego me hic quasi concuem, bonis obtuli
ciuibꝫ, qui precipue nostras obseruant leges, ⁊
veros signatos sapientię opidoq; representant.
⁊ obinde eozꝫ dyalogice diuinę p̄ns adsum dispu-
tationi, g̃tulado mortalibꝫ meis, vīo dij munere
ī mortalitatē exercitatioꝝ assequuti ingenijs, iā
q̄ partā g̃tulat merito de p̄paribꝫ futurū olympi

inhabitatoribus perpetuis habeat summus Iupiter laudem adauctam, ob vberiores glorie sue cultores. Quid opus Mercuri hominibus decreto immortalitatem iam adeptis quam pleno iure statibus eorum consecuti sunt, citra me iudicem, et attestatorem a dijs celestibus designatos, qui iam pridem mortales visi sunt, magna eorum impensa studij, et operae redditi immortales. Sed vnde dijs visum ambitionis inter homines nunc in hoc foro interloquio scelus oriri, non cerno inter scelera hoc ingenij exercitantis munus supputari, quoniam non copiarum est, sed virtutis negotium, quum profecto non ambiunt immortale nomen, ob priuatiorem cupiditatem glorie preter quod ad conditiones vite eorum attinet, que vtrique norme moderantes vitam seculi facile periclitantis, non sunt hominum priuatorum, sed totius generis ambitum humani comprehendunt, si secus summo Ioui videtur, vnde talia, ne tamen mora detineam certantium mentes, tibi ferende sententie in manus sceptrum repono, iamque Coronam et pomum hoc magis merenti designa, et offer diue iustitie, vi et potentia.

Mercurius

Quoniam mihi dea magna inter numina iudicis onus a dijs celi impositum est, nisi te preside, quando talis honoris potestas mihi soli concessa non sit.

tibi vero legitimo iure. hanc gloriam ferēde sen-
tentie. Dñi tribuere. meq; assessorem officio mini-
strande iustitię adiungere. sed si me tali vis pferre
dignitate. vices cōmissas a te ex pcepto geram
tuo.

Dinerva

Facunde deorū tibi licitum magis munus iu-
dicis tribuo. fac ocius queso. et nec tāta mora spe-
ctantes afficias. homines genus deorum sunt. ad
similitudinem opificis voluntate maximi pducti
non ignoras. promas igitur iusti voces iudicis.
Perge

Sententiā Mercurius promit.

Eli olympi senatus diuinissimus ordi-
nes. et potestates sanctissime reipubli-
cę. has vestras immortalitatis vires
cōditionum vite huius temporanei se-
culi. que inter vos hoc certamen oriri occasionem
dedere ad amissim metiti. ex h cōtentioso genere
interloquentis fori. qui potissime maiore immor-
talitatis sortem obtinere iure deberet. Omnes si
quidem immortalitatem estis cōsecuti. s q pmas
apud immortales tenebit ita dñs visum celestib?
7 qui etiam secundū leges nature et sacras primā
victorie palmam possideat. possidet cernite mor-
tales omnium vno deorū suffragio cōiugū status
qui eternam ex se legitimo iure nature edit succes

sione fēturaz immortalitatem. et cuncti alij qm
mortales sunt ab eo orti et pducti. nūq̃ pfecto sa
cer suo fungeret officio. q̃ magna iura immortali
tis in hac familiari attulit serie colloquij. sua con
tione (vt amp̃e recēsuit) facile animas ad acherō
tis colapsuras regiōes inq̃s vicia emēdādo libe
rat. q̃ talē casum parāt pnciosum anime s̃binde p
bibēdo. et bonis imbuēdo vitę morib⁹ boies. Et
neq̃ celebs ī libero arbitrio bona ageret facinora
ob quaz obseruationē iure obtinuit inter fr̃es im
mortalitati partē nisi ex sacro esset nat⁹ cōnubio ⁊
p̃inde religiosus. p̃mū reuera eo respectu dī vo
luere p̃iugalē q̃ et nobilissima origine cret⁹ in cam
pis amenis. ⁊ apud p̃ady si ⁊ a summo ⁊ æterno
opifice p̃mū cept⁹. q̃n duob⁹ corpib⁹ vnū animū
cōiūxit. T̃bi itaq̃ dī immortales exactissima hac
ingenij palestratua p̃specta apologia. p̃ma victo
rię ccedū p̃mia: sapiēs iā tibi pallas coronā fr̃cti
nūc factę diut̃e aureā imponit. parē te dīs reddē
do immortalib⁹. signoq̃ victorię triūphātī malū
aureū ad man⁹ porrigit vt sic feras ⁊ ad volūtātē
tractes. ⁊ omni lege possideas. veluti reliq̃s stat⁹
ex te p̃genitos in tuo p̃ph̃eōis q̃n ex tuo. et tu ex
nullo oēs geniti. seposita tñ ambiciosa mēte tua.
te victorē mādato iudicis mineruę omniū etiā de
creto deoz. ⁊ me attestātē p̃dico. ⁊ p̃nūcio. citra
alioz inuidiā q̃n q̃dem. ⁊ alies immortalitate dī
pares decreuere. Soluite iā litē. Valere et plau
dite.

TELLOS

Reuerēdissimo domino Mathie

Breuitio Premissiēn. pōtifici Regni polonie vice
cancellario Adam de Bochyn. artiū et medicinę
doctor Regis polonie dñi Sigismūdi medic⁹. S.

MEcum ipse pensitando p̄mebā h̄ cōpen-
diolum p̄ me iā pridē vigilantē editū in-
genio Eluti primipara infanti recēter
geniti occulit vagitū verecunda, nec q̄
ad prius rudi seposita sorde, tractandū p̄dit. Ita
q̄z nerr. in hac meā ingenij feturā in lucē p̄didisse
audebā, nisi primū indigesta scabrie derersa, et
leuigata tua (vt visum ē, l̄ratissime p̄sul) graui et
pōderosa emēdatione. Quidē te l̄raz cōmune
repositoriū cuncti habeāt, 7 tāq̄ asylū obseruent
litteratoriū, 7 p̄inde singularis affect⁹ in me fauē-
tissimi intuitu. Eo animosi⁹ tibi h̄ onus castigadi
p̄ me impositū est, et quū iā extrema manu docta a
mole cōfusa elimatū redidisti, reddit⁹ tūc animus
aridēti⁹ exponēdi lectitātiū vsui, 7 Serenissimo
dño nr̄o comēdādi, tāq̄ mun⁹ a recēti enixū inge-
nio quū tā paz añ formidās in silēti⁹ apud sua-
uerim sacrario exactissimoz pauore cēsoz cōmu-
nicationis erudite. Sz nūc pōtifex doctissime p̄re-
buiſti viā cōsumatissimo tuo iudicio vt magi ho-
stijs patulis hūc meoz studioz filiōlū offerram.
Quē vt oēs legitimā plen meā noscāt, tua gr̄a
opitu! āte pando, Cui me plurimū cōmendo. Vale
pōtifex dignissime, Ex Brodna. xxix. Octobris.
Anno, AD. CCCCC. vij.   T E L O S.

1850
25

Na podstawie porównania
z egzemplarzem, stawiającym
własności klasztoru Cystersów
(O. 80)
w Mogile, sprawdzono, iż w tych
egzemplarzach kartki są między
tzw. mianowicie po 8 mej
powinna następować ta, która ma
u dołu znak B_{III} a potem dopiero opia-

trzone oznakiem B_{IIII}, po tej kar-
tka w tych egzemplarzach 72 ta (pier-
wszy wyraz "viventibus"), a po
mej kartka w tych egzemplarzach
71 ta (pierwszy wyraz "indiget")
Czyli porządek własności, zamiast
faktycznie tu po sobie następują-
cych 9, 10, 11, 72, jest 10, 9, 12, 11

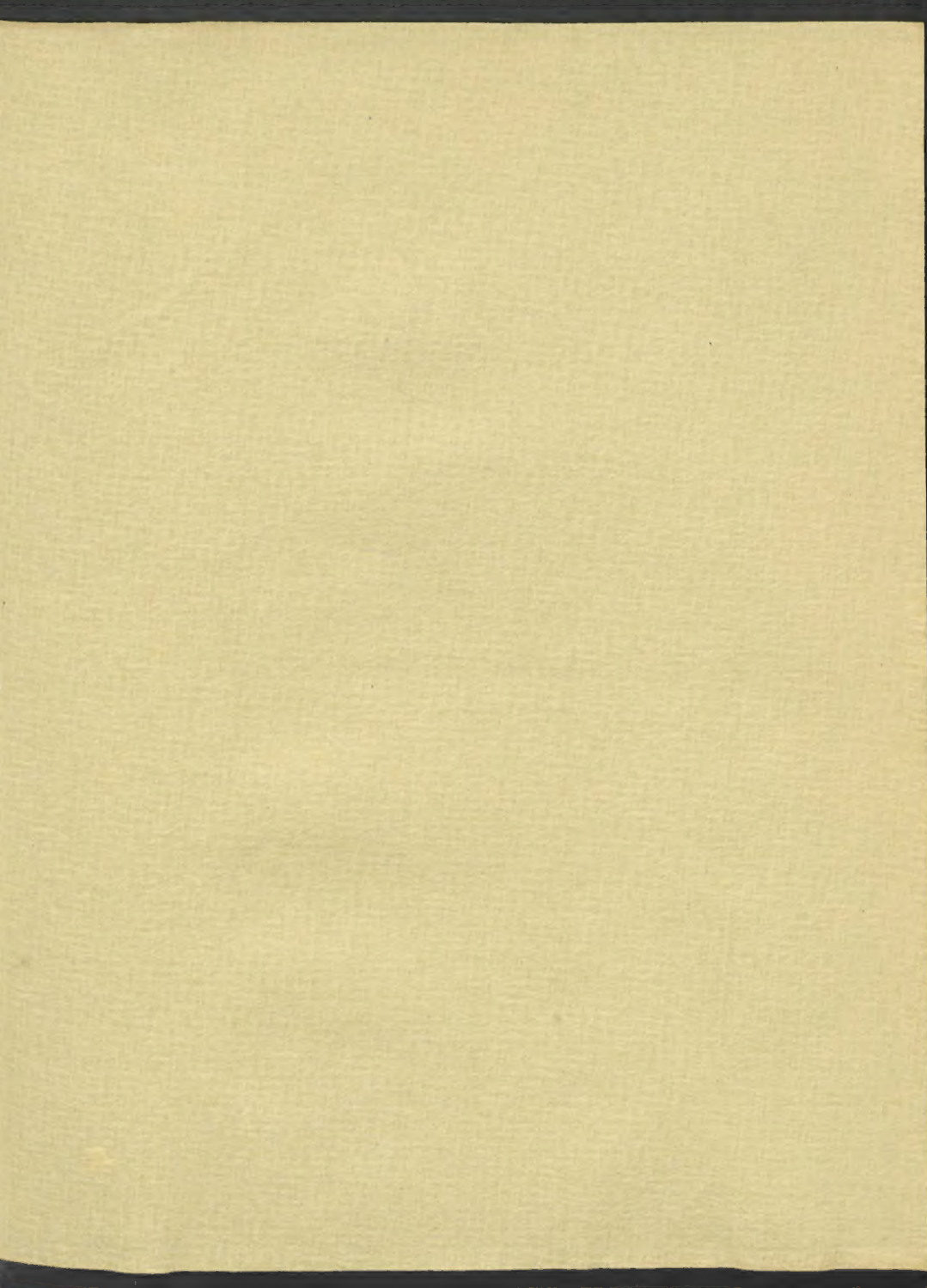
Z czytelni Krakowskiej
Akademii Umiejętności

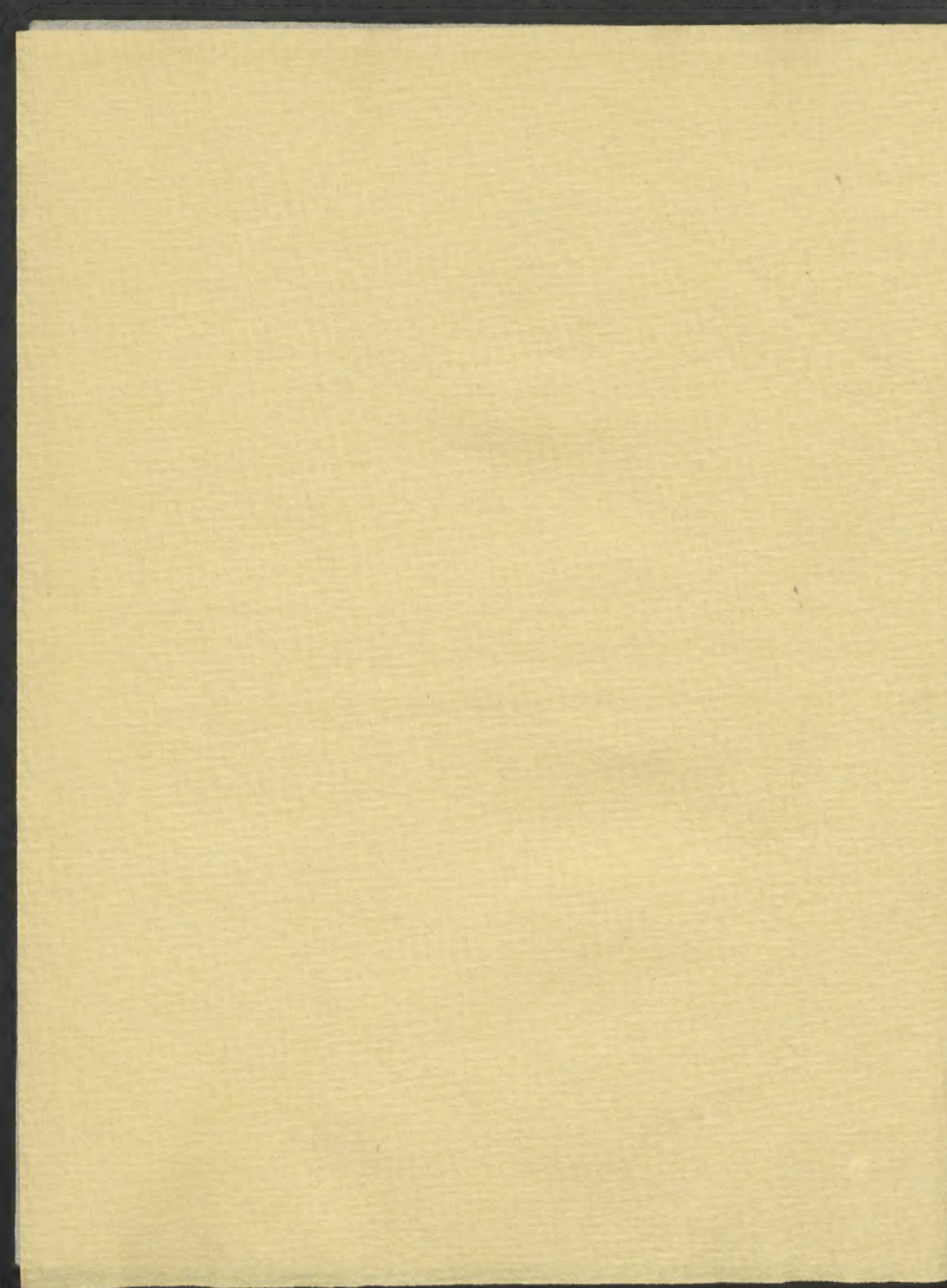
W. Rubczyński

23 / III 1917

OPRAWĘ WYKONANO

w prac. Inicjal-konserwat.

Biblioteki „Ossolineum“

Data 25. 5. 74 podpis Ułajch

